

Formats schoolplannen Integraal Taalbeleid VO

SMART-geformuleerde doelen

Er is winst te halen ...

- Van woordenschat naar mondeling taalgebruik
- Van extra taallessen naar aandacht voor taal in de les
- Van taak docent Nederlands naar taak van alle docenten
- Van docent praat naar de leerlingen praten
- Van aandacht voor onderwijzen naar ook aandacht voor leren
- Van materiaal-gestuurd naar visie-gestuurd

Taalgericht vakonderwijs

- = context, interactie én taalsteun
- = contextrijk vakonderwijs, met taalsteun en vol interactie

- ≠ vangnet, RT, handelingsplannen voor dyslectische leerlingen, voor hoogbegaafden, voor 'taalzwakken' ...

Karakteristiek van (ingeleverde) schoolplannen

Vier typen van doelstellingen

- Bewustwordingsfase nog (eens) doorlopen
- Geïsoleerde activiteiten
- Problemen in kaart brengen
- Taalgericht werken in de lespraktijk realiseren

Enkele van de geformuleerde doelen:

- *"Allereerst bewustwording creëren binnen het docententeam met betrekking tot het nut van taalgericht vakonderwijs."*
- *"30% van de lessen Nederlands, Engels en Duits worden aangeboden als vak "communicatie".*

Nog een voorbeeld uit de schoolplannen

- *"Verspreiden van kennis over taaldidactiek en activerende didactiek."*
- *Samenstellen van readers over taalgericht vakonderwijs.*
- *Visieontwikkeling op en vergroting van didactische en taaldidactische competenties van docenten.*
- *Aan de hand van video-opnamen van collega's laten zien wat taaldidactiek en activerende didactiek precies is en ook bij anderen kan worden ontwikkeld.*
- *Creëren van een leer- en ontwikkelwerkplaats om de visie op taal te ontwikkelen en te koppelen aan de ontwikkelingen op het gebied van activerende didactiek. "*

Een ander voorbeeld uit de schoolplannen

- **Specifiek:** (...)
- **Meetbaar:** (...)
- **Acceptabel:** (...)
- **Realistisch:** De tijdsinvestering voor de makers zal enige tijd in beslag nemen; voor de kijkers is de kijktijd overzichtelijk.
- **Tijdgebonden:** (...) kan gereed zijn (...)"

Een laatste:

1. "docenten informeren over taalgericht vakonderwijs
2. docenten bewust maken dat dit ook voor VWO leerlingen een belangrijk thema is
3. docenten enthousiast maken om dit in hun les te integreren
4. aan het eind van het schooljaar in 50% van de lessen meer taalgerichte didactiek"

SMART staat voor

- **S** - specifiek
- **M** - meetbaar
- **A** - acceptabel
- **R** - realistisch
- **T** - tijdgebonden

Het ontwikkelen van een goed plan

- Het ontwikkelen van een visie
- Het formuleren van een missie: de kapstok
- Het ontwikkelen van lange termijn -doelen: een termijn van vijf tot tien jaar
- *Het operationaliseren van lange termijn doelen in kleinere stappen: de echte actie die moet plaatsvinden.*
- Het maken van een uitvoeringsplan

SMART staat voor

- **S** - specifiek: Wat gaan we precies doen?
- **M** - meetbaar: Hoeveel gaan we doen?
- **A** - acceptabel: Wat is het draagvlak er voor?
- **R** - realistisch: Kan het?
- **T** - tijdgebonden. Wanneer zijn we klaar?

Voorbeeld: Voor 9 uur morgenochtend heb ik met twee collega's alle (vier) vuilnisbakken buiten gezet. (De schoolleiding en de andere collega's vinden het prima.)

'SMARTe' voorbeelden

- In juni zijn met de observatielijst minstens 2 lessen van 10 vakdocenten gescoord
- We gaan in een kernteam voor 1 juni 10 nieuwe lessen ontwerpen en uitproberen met steun van de kernteamleden. Daarbij is ieder verantwoordelijk voor 2 lessen

'SMARTE' voorbeelden

- Vanaf 2005 is het schoolbeleid er op gericht de scores van alle docenten op de observatielijst Taalgericht vakonderwijs te verhogen (per docent met minimaal 2 punten per jaar).

Afrekenen

Wat je zelf plant en formuleert (via de SMART-methode) is haalbaar, wordt gedragen en kan zonder probleem afgerekend worden. Dat is dan een logische stap in het hele proces.

Dan wordt het een genoeg om verantwoording af te leggen: **het is immers gelukt !**

Vervolg

Wat wil je dat je docenten kunnen laten zien

- aan collega's van het (kern)team
- aan collega's van de school (oogstdag?)
- aan collega's op de landelijke werkconferentie Taalgericht vakonderwijs (14 juni 2005)
- aan Amsterdamse collega's op de stedelijke conferentie eind september 2005?